

FILIP ROBAR DORIN NAGRADA FRANCETA ŠTIGLICA ZA ŽIVLJENJSKO DELO NA PODROČJU FILMSKE IN TELEVIZIJSKE IGRE

Nagrado Franceta Štiglica za življenjsko delo na področju filmske in televizijske režije, ki jo letno podeljuje Društvo slovenskih režiserjev, bo letos prejel režiser Filip Robar Dorin. Iz utemeljitve strokovne žirije za izbor nagrajenca Metoda Badjura za življenjsko delo leta 2010: »... Direktor Filmskega sklada, ki je stal in do zadnjega ostal na strani filmarjev in slovenskega filma. Neumoren iskalec, ki se je izobraževal doma in v tujini ter svoje znanje in strast odkrivanja novega širokogrudno delil z drugimi kot pisec knjig in kot razgledan in načitan prijatelj, sogovornik in pedagog. Umetnik, ki je dosegel, da je postal film eden od vrhuncev slovenske kulture. Človek, ki je filmu posvetil svoje življenje.«

Konec sedemdesetih let se je začela njegova pot »prvoborca« za vzporedne oblike profesionalne kinematografije. V tem času je za revijo Ekran tudi objavil teoretsko podstat svojega delovanja v praksi.

Njegov »eksczes« znotraj slovenske profesionalne kinematografije pa je prav gotovo *Opre Roma – Pamet v roke, ko boš v drugo ustvarjal svet* (1983), ki je edini celovečerni dokumentarni film – Robar bi ga poimenoval neumišljen film –, ki je nastal v produkciji Viba filma. To je tudi primer aktivističnega filma, saj režiserjev namen ni bil samo posneti film o Romih, temveč tudi izboljšati njihov položaj v družbi. Glavni protagonist filma Bojan Tudja nastopa tudi v obeh naslednjih delih romske trilogije, v *Aven čavora* iz leta 2005 in *Pot v gaj – Opre roma 3* iz leta 2011.

Filip Robar Dorin, scenarist, režiser in montažer, se je rodil v Boru v Srbiji 8. 9. 1940. Študiral je primerjalno književnost in filozofijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani ter filmsko scenaristiko, režijo, kamero in montažo na Columbia Collegeu v Chicagu, kjer je l. 1969 tudi diplomiral. Dve leti je poučeval filmsko prakso in zgodovino na inštitutu Montesano v Gstaadu v Švici, potem pa je bil do leta 1980 asistent za filmsko režijo in igro na AGRFT v Ljubljani. V začetku osemdesetih let je ustanovil eno prvih neodvisnih producerskih podjetij Filmske alternative, pozneje Filmal Pro. Kot filmski ustvarjalec je podpisal preko 30 kratkih ter srednjemetražnih dokumentarnih in igranih filmov,

Kot avtor celovečernih filmov je podpisal 10 celovečernih igranih in dokumentarnih filmov, med njimi *Srečanja* (1975, izgubljen), *Sence bližnjih prednikov* (1978), *Opre Roma* (1983), *Ovni in mamuti* (1985), *Veter v mreži* (1989), *Za resnični konec vojne – Rogenrol* (1991), *Striptih* (1995), *Trdinov ravs* (2004), *Aven čavora* (2005), *Vivat Kozina* (2007), *Veter se požvižga* (2008) in *Pot v Gaj – Opre Roma 3* (2011).

Robar Dorin je tudi avtor številnih portretov slovenskih pesnikov in pisateljev, glasbenikov in slikarjev. Je dobitnik mnogih domačih in mednarodnih filmskih nagrad, med njimi tudi nagrade Prešernovega sklada. V letih od 1985 do 1990 je na puljskem filmskem festivalu prejel tri zlate arene, nagrado Finninvest na festivalu v Gorici 1989, nagrado občinstva na video festivalu San Gio' v Veroni 1999, veliko nagrado Beograda 1983, veliko nagrado Mannheima 1985, nagrade viktor revije STOP za najboljše igrano televizijsko delo leta 1995. Leta 2010 je prejel nagrado Metoda Badjura za življenjsko delo na področju filmske ustvarjalnosti in kulture.

Ob filmskem delu se posveča tudi pisanju in prevajanju. Napisal je obsežno izvirno besedilo *Dokumentarni film v kinu* (Ekran 2004), knjigo *Resničnost in resnica v dokumentarnem filmu* (Umco 2008). Iz angleščine in francoščine prevaja

tudi novejšo ameriško poezijo in prozo ter eseje o teoriji in praksi filma, med njegovimi prevodi je tudi delo *Zapiski o kinematografu* Roberta Bressona (Kinotečni zvezki 1997).

V letih 1998-2002 je bil direktor Filmskega sklada R Slovenije.

/Nerina Kocjančič, februar 2017/